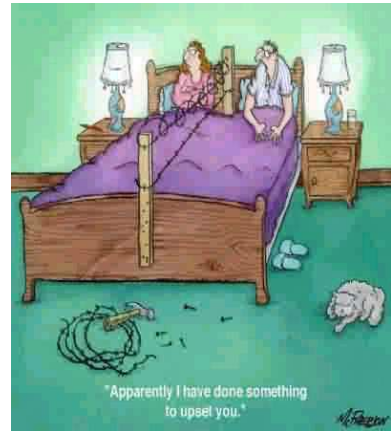

Istorijat

Najstariji pisani dokumenti potiču iz Kine gdje je 4700 godina p.n.e. opisano sredstvo na bazi žive koje je imalo abortivni efekat. Međutim, ima više izvora koji ukazuju da je čovjek daleko ranije uticao na mehanizam reprodukcije. Naime, u primitivnim plemenima Madagaskara, Sjevernoj Americi, Karolin-skim ostrvima spominje se apstinencija u vrijeme lova, ribolova, te u vrijeme sukoba sa drugim plemenima. Sprečavanje kontakta muškarca i žene bio je jedan od načina kontrole rađanja koji se sprovodio na različite načine od "pojasa nevinosti" do operativnog uklanjanja klitoris i zašivanja velikih stidnih usni.

Međutim, sve to nije bila kontracepcija u pravom smislu te riječi, jer se radilo o sprečavanju seksualnog kontakta. Prva prava metoda kontracepcije jeste u stvari *prekinuti snošaj* koji spominje Mojsije govoreći kako Onan nije htio oploditi udovicu od svoga brata, pa je kod koitusa izvadio penis iz vagine prije ejakulacije i sjeme izbacio na zemlju. U nekim plemenima Južne Afrike sprečavanje izlaska sperme u vaginu vršeno je operativnim putem tj. pravljenjem *otvora na uretri* blizu baze penisa.

U Egiptu i Grčkoj spominje se *abortus* ali i *čedomorstvo* kao način planiranja porodice. U to vrijeme se znalo i za *plodne i neplodne dane*. Stari Jevreji su to definisali na slijedeći način: "Žena treba da čeka kontakt sa mužem za vrijeme trajanja menstruacije i još sedam dana nakon njenog prestanka". Najveći grčki ginekolog Soranus prvi je objasnio razliku između abortivnih i kontraceptivnih postupaka. Znalo se takođe da u vrijeme *dojenja* teško dolazi do trudnoće a kao abortivno sredstvo koristio se *bijeli luk i kravlji rog*.

Za Rim se vezuje više načina sprečavanja trudnoće kao što su: *kozji mjehur – preteča kondoma*, zatim *spužvica* namočena u užegnuto cedrovo ulje, te *cervikalni čepić* od paperja.

Arapi su preuzeli mnoge kontraceptivne metode od Rimljana, s tim da je abortus bio dozvoljen dok plod "ne oživi" tj. do četvrtog mjeseca. Kao svojevrsnu metodu sprečavanja neželjene trudnoće iz tog doba svakako treba spomenuti i čuvare harema tzv. *evnuhe – kastrirane muškarce*.

U srednjem vijeku katolička crkva je zauzela vrlo negativno stajalište u pogledu regulacije fertiliteta. Prema Tomi Akvinskom kontracepcija se ne smatra poželjnom, već se glavna uloga daje određenom ličnom ponašanju prema seksualnosti.

Moderno doba je promijenilo stav društva prema kontroli rađanja, te sada imamo na raspolaganju širok asortiman metoda koje se mogu podijeliti na dvije velike grupe:

- sprečavanje trudnoće (kontracepcija) i
- prekid trudnoće (abortus).